

Leerwerkplekken als antwoord op vergrijzing en ontgroening

De bouwsector kampt, als gevolg van de crisis, enerzijds met vergrijzing en anderzijds met ontgroening. De sector is met veertig procent gekrompen ten opzichte van pakweg zeven jaar geleden. Met het verdwijnen van arbeidsplaatsen, en daarmee stageplaatsen, verdwenen ook de leerlingen die voorheen kozen voor een opleiding in de bouw. Intussen is het onvermijdelijk dat het grote aantal 50-plussers dat nog wel werkzaam is in de bouw over een tijd uitstromen. En dan?

Pepijn Sluiter, projectleider bij het Stimuleringsfonds Leren/Werken, zet zich ervoor in om jongeren een leerwerkplek op de bouw te kunnen bieden. "Omdat bedrijven het tekort aan stageplaatsen niet zelf kunnen oplossen, moeten we het met elkaar doen", vertelt hij. "Wij doen dat via de opdrachtgevers in de bouwsector, zoals woningcorporaties, gemeenten, zorg- en onderwijsinstellingen. Zij hebben namelijk met bestekken de sleutel in handen om opdrachtnemers uren leren/werken voor te schrijven en ze leerlingen en mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt in dienst te laten nemen."

Via het fonds zijn inmiddels al meer dan 90.000 uren gecontracteerd en uitgevoerd. Sociale innovatie die werkt!

Uren leren/werken in het bestek

Het Stimuleringsfonds maakt opleiden daarmee tot een gezamenlijke verantwoordelijkheid. Het werkt als volgt: de opdrachtgever brengt een opdracht in bij het Stimuleringsfonds. Als de werkzaamheden geschikt zijn voor uitvoering door leerlingwerknemers en SROI-kandidaten (Social Return on Investment), neemt de opdrachtgever de overeengekomen uren leren/werken op in het bestek. Vervolgens verbindt de opdrachtnemer zich aan de uitvoering van het aantal uren leren/werken door het aannemen van de opdracht. Pepijn: "Iedere aannemer die zich inschrijft, weet dus waar hij aan toe is."

Metselen en weer afbreken

Dankzij de leerwerkplekken die het Stimuleringsfonds samen met opdrachtgevers organiseert, worden de opleidingen weer interessant voor jongeren. Dat is hard nodig, want doordat ze de afgelopen jaren niet mee konden lopen in de praktijk, haakten veel jongeren af. Daarmee gingen opleidingsplekken verloren en uiteindelijk zelfs opleidingsbedrijven. "Als er geen werk is in de markt, komen de jongeren terug naar de opleidingsbedrijven. Daar staan ze dan in de hal kozijnen in en uit elkaar te halen of muurtjes te metselen en weer af te breken, puur om bezig te zijn. Dat is absoluut niet motiverend."

Met échte mannen in de keet

"De leerlingen zijn heel blij met de leerwerkplekken. In plaats van repeterend werk te doen, kunnen ze nu in de praktijk leren. Bij een echte aannemer, waar ze met de echte mannen in de keet zitten. Dat is wat ze eigenlijk willen." Het Stimuleringsfonds streeft er daarnaast naar om een kwart van de contracturen in te vullen met SROI-kandidaten. "We zien dat juist de combinatie van leerlingen en SROI-kandidaten heel goed werkt. De SROI-kandidaten leren van de leerlingen en trekken zich op aan wat zij allemaal wel mogen en kunnen." Ook de reacties van de leerwerkbedrijven zijn overwegend positief: zij-instromers kunnen een bijdrage leveren aan het op peil houden van technisch personeel.

Ook onderaannemers doen mee

KlokBouwOntwikkeling voert geregeld werk uit dat door de opdrachtgever bij het Stimuleringsfonds is aangemeld. "We kijken dan samen hoe leerlingen en SROI-kandidaten het best bij projecten ingezet kunnen worden." Op dit

Pepijn Sluiter

Foto: Hans Barten

Antonio Verriet en Willem Ensing

Antonio Verriet

"Ik doe een opleiding Timmerman niveau 2 op het Technovium en werk nu drie weken op de bouwplaats. Het is superleuk. Het is een heel andere wereld, veel serieuzer dan op school. Als iets af moet, moet het ook echt af. Op school leer je veel theorie, als je die in de praktijk toepast dan leer je eigenlijk wel vijf of zes keer zoveel. Je moet je eigen foutjes zien op te lossen en je leert de alledaagse dingen waar mensen in de bouw tegenaan lopen. Die ervaring kun je ook weer op school delen. Ik zou het leuk vinden als ik de volgende stageperiode hier kan blijven; dan maak ik ook andere fases in een project mee. En het is natuurlijk leuk om het resultaat te zien van wat je zelf hebt gemaakt."

Willem Ensing

"Ik zat al een tijd in de WW en via een uitzendbureau kon ik bouw hulp worden bij dit project. Het contract is voor 880 uur. Ik vind het leuk werk en goed werk, helemaal prima. Hiervoor heb ik van alles gedaan: ik was productiemedewerker, magazijnmedewerker en beveiliging. Ik leer hier heel veel. Als je samenwerkt met een timmerman zie je wat hij doet en dan leer je dat zelf ook. Zien en dan doen, zo werkt dat. Ik ben blij dat ik deze kans heb gekregen, want ik ben 58 jaar en het valt niet meer mee om een baan te vinden. Nu doe ik ervaring op en die kan ik misschien gebruiken in een volgende bouw."